

HULDIGING ROEL D'HAESE "LE CHRIST DE GRAMMONT" IN GERAARDSBERGEN TENTOONGESTELD

door Olav GEERTS

Op vrijdag 17 oktober krijgt Roel d'Haese een gedenkplaat aan zijn geboortehuis in de Vredestraat nr.2 te Geraardsbergen, waar momenteel de Bacobank gevestigd is. De officiële onthulling van de plaat betekent de start van de Culturele Maand, ingericht door de Geraardsbergse Culturele Raad. Meer dan 30 verenigingen nemen hieraan deel.

Roel d'Haese een Geraardsbergenaar.

Roel d'Haese werd geboren op 26 oktober 1921 in de Vredestraat nr.2 te Geraardsbergen als tweede kind van Bert d'Haese en Paula Tinel. Later zouden nog 8 kinderen komen waaronder de beeldhouwer Reinhoud, kunstsmid Herman, Iwein die jaren lang fagotist was in de Muntchouwburg te Brussel, en beeldhouwster Begga, die huwde met de omstreden dokter Herman Le-compte.

Het artistieke bloed kregen de d'Haeses met de moedermelk mee. Paula Tinel was de nicht van Edgard Tinel en de zuster van Jef Tinel, beiden toondichters.

Haar broer was beeldhouwer en maakte de houtsneden voor de Krakelingen- en Kermisaffiches voor de stad Geraardsbergen in de jaren '30. Later toen de familie d'Haese

in Aalst woonde kwam Roel nog regelmatig te voet naar Geraardsbergen om langs de Dender naar hartelust te kunnen fantaseren, want wie geen fantasie heeft kan niet artistiek presteren.

In elk interview verklaarde Roel zijn liefde voor Geraardsbergen. Toen ik hem op zijn sterfbed ging bezoeken vroeg hij mij: "Hoe is het nog met Manneken-Pis van Geraardsbergen?"

Le "Christ de Grammont"

Zijn herinneringen aan de Oudenbergstad legde Roel d' Haese vast in zijn "Christ de Grammont". De houten Christus figuur, was de inspiratiebron voor de hommage aan zijn geboortestad. Het beeld stelt een staande Christus voor met een doornenkroon op het hoofd, maar d' Haese gaf Hem 5 benen.

Beeldhouwer

Als kind wist Roel d' Haese dat hij beeldhouwer zou worden en kneedde toen reeds figuurtjes uit bijenwas. Later sneed hij beeldjes uit hout.

Toen studeren er bij hem toch niet in zat, ging hij naar de Aalsterse academie, en volgde les bij Oscar Jaspers, met wie hij het artistiek nooit eens geraakte. Zonder diploma vertrok hij naar Terkameren om zijn studies verder te zetten.

In het begin werkte Roel in ijzer en steen, maar omdat die materialen hem niet de vrijheid boden om zijn wilde fantasiën in beelden om te zetten, begon hij via de verloren wastechniek in brons te werken.

Wanneer Roel d'Haese aan een beeld begon, wist hij nooit wat het uiteindelijke resultaat zou worden.

In zijn villa in de Nieuwpoortse duinen werkte en leefde hij in een enorme grote kamer. Zijn wassen onderdelen hingen met touwen aan het plafond. Later stelde hij uit de verschillende fragmenten een nieuw beeld samen. Het gebeurde dat daarvoor delen gebruikt werden van onafgewerkte beelden. Zo heeft het beeld van Jan De Lichte drie gezichten boven elkaar en daarbovenop kwam nog een masker. Maskers facineerden Roel d' Haese. Hij was een bewonderaar van het werk van James Ensor.

Het Jan De Lichtebeeld was oorspronkelijk gemaakt voor de stad Aalst als eerbetoon aan de overleden schrijver Louis Paul Boon. Het schepencollege weigerde om een monument van een bandiet op de Grote Markt te zetten en na veel gepallaber kwam Jan De Lichte terecht in het Antwerpse Openluchtmuseum "Het Middelheim", het "Beeldenkerkhof" zoals Roel d'Haese het park noemde.

Hout en goud

Wanneer de inspiratie voor de beeldhouwwerken op een dood spoor zat nam Roel hamer en beitel en begon beelden in hout te kappen.

Hij creëerde ook een reeks van 50 gouden beeldjes, één voor één juwelen van vakmanschap en artistiek talent.

Tekeningen

D' Haese is als tekenaar misschien minder bekend, maar zeker niet minder verdienstelijker dan als beeldhouwer.

Potlood, inkt, etsen, graveren, alle technieken beheerste hij perfect en telkens toverde hij barokke figuren, landschappen of bijna abstracte creaties, die tussen realiteit en fictie een eigen sprookjesachtig leven zijn gaan leiden. Kortom alle technieken waren goed voor hem om zijn creativiteit te kunnen botvieren.

Roel 'd Haese mag terecht als een van de grootste naoorlogse kunstenaars beschouwd worden.

Hij was getrouwd met de Vlaamse schrijfster Chris Yperman. Naast de romans "Een heel klein scheepje" en "Pour Delphine" schreef ze vele gedichten en een toneelstuk.

Chris Yperman schreef een reeks van 15 rouwgedichten voor haar overleden echtgenoot. In de maand mei verschenen ze in de bundel "Kaddisj voor Roel", geïllustreerd met kleine tekeningetjes die Roel maakte op allerlei stukjes papier.

Hommage

De wieg van Roel d' Haese stond in de Vredestraat nr. 2 te Geraardsbergen, vlak bij de Markt. De gedenkplaat zal de vele duizenden toeristen, die jaarlijks de Oudenberg bezoeken, doen herinneren dat hier één van de grootste naoorlogse Belgische beeldhouwers met internationale faam geboren werd. Hij krijgt net als zijn beroemde Geraardsbergse voorganger, Gabriël de Grupello, een herinneringsplakkaat aan zijn geboortehuis.

Het initiatief voor de hommage Roel 'd Haese komt van de Geraardsbergse V.V.V. en vond ogenblikkelijk steun bij de Culturele Raad. Deze stelde voor om als start van de Culturele Maand, die loopt van vrijdag 17 oktober tot zondag 16 november, een gedenkplaat officieel te onthullen en hieraan een kleine tentoonstelling te koppelen.

Een werkgroep, samengesteld uit bovenvermelde verenigingen stelde het feestprogramma samen.

Op de 10 dagen durende tentoonstelling, zullen potlood- en inkttekeningen te zien zijn uit de periode tussen 1956 en 1962. De Oost-Vlaamse Gouverneur, Herman Baltazar, tevens vriend van de overleden beeldhouwer, zal op vrijdag 17 oktober in Geraardsbergen aanwezig zijn.

De gedenkplaat in Brons, die bewust sober gehouden wordt, zal eerst in was gemaakt worden door Lieven d' Haese en later in brons gegoten worden door Tillo Balis, beiden neven van de beeldhouwer, dit omdat Roel d' Haese voor zijn bronzen sculpturen ook de verloren wastechniek gebruikte.

De werkgroep "Huldiging Roel d' Haese zal samen met "het Comité d' Haese" een brochure uitgeven met teksten van Chris Yperman, aangevuld met tekeningen en enkele

foto's en een korte beschrijving over zijn leven en zijn werk. Deze publicatie kan tijdens de tentoonstelling bekomen worden.

Tentoonstelling "tekeningen" en "de Christ de Grammont"

Op het Geraardsbergse stadhuis zal ter gelegenheid van de officiële onthulling van de gedenkplaat een tentoonstelling lopen van een 30 tal potlood- en inkttekeningen uit de periode tussen 1956 en 1962.

Van 18 oktober tot 26 november zal de tentoonstelling toegankelijk zijn op werkdagen van 9 tot 12 en van 14 tot 17 uur,. Tijdens de weekends van 14 tot 18 uur. Het beeld van de "Christ de Grammont" wordt de blikvanger van de tentoonstelling.

Steuncomité

De V.V.V. en de Culturele Raad gingen er van in het begin vanuit dat alle Geraardsbergenaars, vrienden en familieleden van Roel 'd Haese hun financiële bijdrage moeten kunnen leveren om de bronzen plaat te helpen financieren.

Al wie nog wil deel uitmaken van het steuncomité kan een bedrag storten op de Bacobrekening 775-5933649-83 met vermelding "Herdenking Roel d' Haese".

Het comité bestaat uit: gewoon lid 250 fr, steunend lid 500 fr, en erelid vanaf 1000 fr. Alle leden van het comité zullen in de brochure worden opgenomen.

Wie meer inlichtingen wil over deze manifestatie kan steeds terecht bij de Culturele Raad, Abdijstraat 10, tijdens de kantooruren. Tel 054/41.41.74

Olav.